

Беларускі Усход

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
ДЭМАКРАТЫЧНАЯ
ГАЗЕТА

● Заснавана ў 1991 годзе ● № 24 (105) ● Чацвер, 15 чэрвеня 2000 г. ● У розніцу кошт свабодны

НАВІНЫ, ПАДЗЕІ, ФАКТЫ

ВЕЛАПРАБЕГ ПА ЕЎРОПЕ

Больш за 6 тысяч кіламетраў збіраецца пераадолець на сваім веласпедзе работнік магілёўскага завода "Магілёўтрансмаш" Леанід Пазднякоў. 27 мая турыст накіраваўся з Магілёва ў заходнім накірунку і збіраецца прабыць у дарозе амаль паўтара месяца. Ягоны маршрут пройдзе праз усю Еўропу: Варшаву, Берлін, Парыж. Начаваць падчас велопрабегу мужны падарожнік збіраецца ва ўласнай палатцы.

Канстанцін УВАРАЎ.

І НА ЛАЎЦЫ КАЛЯ ДОМУ ГІНУЦЬ ЛЮДЗІ У... ДТЗ

У вёсцы Сіманавічы Глускага раёна ўвечары дзве пенсіянеркі сядзелі па звычцы на лаўцы каля дома і гутарылі. А тут на вясковай вуліцы з'явіўся "Форд" і на вялікай хуткасці ўрэзаўся прама ў сідзячых на лаўцы бабуль. 61-гадовая жанчына тут жа сканала, а яе 83-гадовая сяброўка памерла па дарозе ў бальніцу.

Аўтамабіль належыў 22-гадоваму жыхару Бабруйска, які даў "паруліць" сваёй 19-гадовай сяброўцы. А тая не справілася з кіраваннем аўтамабіля, і вось такое здарылася ДТЗ.

Па трагічнаму факту ўзбуджана крымінальная справа.

Ілона ІВАНОВА.

ПА АЦЭНКАХ РАСІЯН, БЕЛАРУСЬ ПРАВODЗІЦЬ НАЙБОЛЬШ ДРУЖАЛЮБНУЮ ПАЛІТЫКУ Ў АДНОСІНАХ ДА РАСІІ

Адказваючы на пытанне аб тым, ці ёсць сёння ў свеце краіна, якая адкрыта праводзіць дружалюбную палітыку ў адносінах да Расіі, 43% расіян не змоглі выказаць сваю думку. Аднак на першае месца ў спіс дружалюбных да Расіі краін грамадзяне Расіі паставілі Беларусь (16%).

4 працэнты назвалі Кітай. На трэцім месцы аказалася Германія з 3-мя працэнтамі галасоў. Па 2 працэнты назвалі ЗША, Вялікабрытанію і Індыю. Кожны пяты расіянін (20 працэнтаў) перакананы, што такіх краін няма.

ІНТЭРФАКС.

СТРАЛЯЛІ ПРАМА НА ВУЛІЦЫ Ў БАБРУЙСКУ

Невядомыя аднойчы раніцай пад ехалі да жылога дома па вуліцы Халтурына ў Бабруйску і запатрабавалі ў 32-гадовага мужа і жонкі "вярнуць" грошы, якія тыя нібыта завінаваціліся візіцёрам. Калі іх словы на "даўжнікоў" не падзейнічалі, адзін з прыхаўшых стрэліў з пісталета і параніў мужчыну. І адразу ж "госці" селі ў машыну і зніклі. А параненага забралі ў бальніцу. Былі сведкі гэтага здарэння, і, нібыта, муж з жонкай ведаюць людзей, якія на іх напалі. Міліцыя адразу пачала вышукі мерапрыемствы, каб затрымаць машыну і ўзброеных людзей. Вядзецца следства.

Ілона ІВАНОВА.

39 БЫЧКОЎ АДНЫМ РАЗРАДАМ ЗАБІЛА МАЛАНКА

У племсаўгасе "Высокаўскі" Клімавіцкага раёна маланка адным разрадам забіла 39 бычкоў, якія пасвіліся ля вёскі Яноўка. На пашы знаходзіўся статак звыш сотні жывёлін з мясцовай фермы. Калі пайшоў дождж, бычкі збіліся ў кучу. У цэнтры яе і ўдарыла маланка. І вось што яна нарабіла.

Мікалай НАЗАРОВІЧ.

ГРАНАТАМЁТ У ВЯСКОВЫМ ДОМЕ

Незвычайную знаходку выявілі нядаўна супрацоўнікі Дзягалеўскага РАУС.

Работнікі крымінальнага вышуку праводзілі аператыўна-следчыя мерапрыемствы ў доме пенсіянеркі ў вёсцы Сцерава Лідскага раёна. Якім жа было іх здзіўленне, калі на паддашку яны знайшлі гранатамёт "Муха". Зброя, як відаць, належыць сыну гаспадыні, які нідзё не працуе. Раней ён быў аб'яўлены ў вышук за ўчыненныя крадзяжы.

Ігар ХАДАСЕВІЧ.

СТУДЭНТЫ КУПІЛІ ВЫКЛАДЧЫКА ЎСЯГО ЗА 30 ДОЛАРАЎ

Няўдала завяршыўся бізнес на гультаяватых студэнтах для аднаго з выкладчыкаў Магілёўскага тэхналагічнага інстытута, які сядзейнічаў ім у задачы экзаменаў. За свае паслугі ён атрымаў усяго 30 долараў. Але і гэтага пракуратура Акцябрскага раёна Магілёва было дастаткова, каб узбудзіць супраць выкладчыка крымінальную справу па падозрэнні ў хабарніцтве.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

Мастак- рукадзельніца

Ларыса Іванаўна Ашуркава — мастаўніца-пенсіянерка, дачка сваяччэннаслужыцеля. Жыве зараз у Крычаве. Яна добра малюе, займаецца вышываннем ікон і краўвідаў.

На здымках: Л.І.Ашуркава і адна з яе вышывак.

Фота Валерыя БЫСАВА.

● Як нас дураць

Падрабляць пачалі ўжо і прадукты харчавання

Сярод негатывных з'яў, якія спадарожнічаюць пераходу эканомікі на рыначныя рэйкі, стала з'яўленне ў нашай краіне ў продажы (пераважна на базарах і кірмашах) падрабак тавараў, вядомых сваёй якаснай прадукцыяй, замежных фірмаў. Гэты вопыт зарабляць невялікія грошы на аўтарытэце і вядомасці іншых спаквалі выкарыстоўваюць нашы айчыныя махляры. Іх ахвярамі нярэдка становяцца самыя нечаканыя беларускія вытворцы, якія яшчэ параўнальна нядаўна і не марылі пра гэтакі "гонар" быць падрабленымі.

Красненскі кансервавы завод ККЗ некалькі гадоў таму пачаў спецыялізавацца на выпуску таматных соусаў. І, трэба сказаць, у гэтай справе дасягнуў значных поспехаў у многім дзякуючы таму, што соусы ў в. Краснае Маладзечанскага раёна вырабляюць (не ў прыклад некаторым замежным кетчупам у прыгожай упакоўцы) выключна на натуральнай сыравіне і без спецыяльных кансервантаў, дабавак для смаку, паху і колеру. Спажыўцы даволі хутка разабраліся ў перавагах соусаў з Краснага, з іх рэалізацыяй у

прадпрыемства няма праблемаў. Асаблівым поспехам карыстаюцца соусы "Наташа", "Краснадарскі", "Мінскі", "Дзядэшка Міша", "Дзядэшка Бася" і іншыя — усяго 17 відаў. Прыкладна 20 працэнтаў прадукцыі экспартуюцца ў Расію.

Гэту акалічнасць улічылі махляры і пачалі падрабляць соусы. Быццам бы такі ж спокі, падобны колер, але ўсё ж якасць далёка, мякка кажучы, не тая. Але цана ніжэйшая, чым у соусы з Красненскага заводу. Тым самым дэсэртыфікацыя гандлёвая марка заводу, церпяць яго эканамічныя інтарэсы.

Кіраўніцтва заводу звярнулася ў міліцыю. Узбуджана крымінальная справа па факту падрабкі. Але знайсці і выкрыць махляроў вельмі няпроста. Яны навучыліся падрабляць этикетку. Але яе фарбы пры сутыкненні з вільгаццю распыляюцца, у адрозненне ад фірменнай этикеткі. Зараз на заводзе выкарыстоўваюць розныя спосабы абароны сваёй прадукцыі, але падрабшчыкі таксама не спяць у шапку, няўхільна ўдаканальваюць сваю дзейнасць. Таму спажывацям таксама трэба працягнуць пільнасць.

Леанід ТУГАРЫН.

Папніска на "Беларускі Усход" на III квартал працягваецца!

Для індывідуальных падпісчыкаў кошт падпіскі наступны:
на 1 месяц — 145 рублёў,
на 2 месяцы — 290 рублёў,
на 3 месяцы — 435 рублёў.
Да канца падпіскі застаецца 10 дзён.
Выпісвайце і чытайце "Беларускі Усход"!

Увага! Наступны нумар газеты выйдзе ў суботу, 24 чэрвеня.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

● **Палітыка****"Я заўсёды адкрыты для дыялога з усімі"**

А.ЛУКАШЭНКА.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь выступіў з заявай на сустрэчы з удзельнікамі грамадска-палітычнага дыялога 30 мая, у прыватнасці, сказаў:

"Шырокі грамадска-палітычны дыялог стаў важнай састаўной часткай дэмакратычнага развіцця Беларусі. Аб гэтым гаворыць спектр пытанняў, ахопленых дыялогам. Абмяркоўваюцца пытанні развіцця грамадзянскага грамадства, дзейнасці сродкаў масавай інфармацыі, рэалізацыі правоў грамадзян на свабоду волевыяўлення, пытанні суверэннасці і знешняй палітыкі нашай дзяржавы.

Прапановы ўдзельнікаў дыялога знойдуць, ды і ўжо знаходзяць, належнае разуменне ў кіраўніцтве краіны, практычную рэалізацыю ў заканадаўчых актах.

Мы вітаем актыўны і зацікаўлены ўдзел у працэсе дыялога Кансультацыйна-наглядальнай групы АБСЕ, яе кіраўніка Х-Г. Віка, кіраўніка Рабочай групы Парламенцкай асамблеі АБСЕ пана А. Севярына.

У дыялогу, выходзячы з інтарэсаў беларускага народа, павінны ўдзельнічаць усе грамадскія сілы, зацікаўленыя ў лёсе сваёй краіны.

Любая партыя, палітычная група павінна мець магчымасць рэалізацыі сваіх правоў праз механізм шырокага грамадзянскага дыялога.

Ужо ў Выбарчым кодэксе былі ўлічаны многія прапановы ўдзельнікаў дыялога, АБСЕ і іншых міжнародных структур. Вынік-кодэкс наможа больш дэмакратычны, чым закон, на аснове якога быў выбраны Вярхоўны Савет 13 склікання.

З усяй адказнасцю я заяўляю сёння, што я ў поўнай меры выкарыстаў свае паўнамоцтвы кіраўніка дзяржавы для таго, каб забяспечыць роўныя ўмовы для ўсіх, хто будзе змагацца за дэпутатскія месцы.

І я зацікаўлены ў тым, каб у парламент прайшлі сапраўды дастойныя людзі, якія карыстаюцца доверам беларускага грамадства, таму што я змагаюся абаронай у сваёй дзейнасці на такіх парламентарных.

Улічваючы тое, якое значэнне мае доступ да сродкаў масавай інфармацыі, у гэтай сферы будзе строга праводзіцца прынцып прадстаўлення ўсім кандыдатам у дэпутаты роўных умоў.

Улада мае цвёрды намер выключыць любыя маніпуляцыі з вынікамі выбараў.

Я сёння афіцыйна запрашаю наглядальнікаў з АБСЕ, іншых міжнародных арганізацый і замежных дзяржаў для таго, каб яны маглі самі зрабіць вывады, наколькі дэмакратычнымі з'яўляюцца выбары ў беларускі парламент і падрыхтоўка да іх. Менавіта станоўчы адказ, у першую чаргу ад АБСЕ, можа сведчыць аб гэтым.

Я гатовы прыняць прапанову АБСЕ аб устаўленні "перыяду даверу" на час падрыхтоўкі і правядзення выбараў.

Улада бярэ з сённяшняга дня на сябе абавязальнасць не рабіць дзеянняў, якія пагаршаюць умовы дзейнасці ўсіх грамадскіх арганізацый, палітычных партый і груп, у тым ліку і апазіцыйных.

Звяртаючыся да тых прадстаўнікоў краіны, якія ўсё робяць для таго, каб выключыць Беларусь з міжнародных палітычных і эканамічных адносін, заклікаюць да санкцый супраць уласнай краіны: **паважаныя паны, нашу Беларусь не маючыма выключыць з "агульнаеўрапейскага дома", таму што мы — частка гэтага дома.** І любыя спробы, накіраваныя на ізаляцыю нашай краіны — гэта на шкоду тым, хто іх робіць. Такім шляхам да ўлады не прыходзяць.

Ёсць адзіны шлях да ўлады — гэта выбары. Уладу трэба атрымаць з рук свайго народа. Замежны "дэздзых", як бы яму не дадавалі, уладу ў беларускай дзяржаве вам не падорыць. Так што трэба заважаць рукамі і пачынаць падрыхтоўку да выбараў. Гэта датычыць той часткі апазіцыі, якая вырашыла пайсці "сваім шляхам".

Дыялог, свабодныя і справядлівыя выбары — усё гэта неабходна для паступальнага руху беларускага грамадства наперад.

Я ўдзячны ўсім удзельнікам дыялога за дыскусію, за тое, што вы ўдзельнічаеце ў размове з уладай.

І тое, што сёння ў нашым грамадстве ёсць апазіцыя, гэта не значыць, што прэзідэнт не павінен з ім размаўляць. Таму я буду весці размову з усімі жадаючымі, але размову канструктыўную, узаемапаважлівую. Разлічваю на аб'ектыўнасць апазіцыйных сродкаў масавай інфармацыі.

Я заўсёды адкрыты для дыялога з усімі! І чакаю ад вас далейшых канкрэтных прапаноў!"

Папраўкі ў выбарчае заканадаўства могуць атрымаць законную сілу ўжо ў канцы чэрвеня

"Завяршыўшы першы этап вельмі буйнога і маштабнага праекта — грамадска-палітычнага дыялога", — заявіў памочнік прэзідэнта Сяргей Пасахаў, каменруючы сустрэчу А. Лукашэнкі з прадстаўнікамі палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў.

Памочнік прэзідэнта лічыць, што ў выніку кансультацый Лукашэнкі, праведзеных з кіраўнікамі пастаянных камісій Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу накіонт паправаў у выбарчае заканадаўства, якія былі прапанаваны ўдзельнікамі дыялога, у законапраект трапіць найбольш рэалістычныя папраўкі і змяненні для таго, каб працэс іх прыняцця ў парламент не выклікаў спрэчкі і не запатрабаваў шмат часу. Такім чынам, па словах С. Пасахава, ужо да 25-27 чэрвеня папраўкі могуць быць прыняты палатамі парламента, падпісаны прэзідэнтам і апублікаваны ў друку.

Вяртаючыся да самой тэмы дыялога, С. Пасахаў паведаміў, што ён будзе працягвацца, наколькі акрамя тэмы выбараў існуе яшчэ некалькі актуальных праблем, над якімі працавалі экспертныя групы. "У друку я часта сустракаю неадэкватную ацэнку дыялога, павярхоўныя меркаванні. Хтосьці сьвярджае, што дыялог — гэта "гаварыльня". Так, "гаварыльня". Але чана ёй — будучыня Беларусі", — сказаў Пасахаў.

Памочнік прэзідэнта таксама згадаў, што ўлады шкадуць, што ў дыялогу адмаўляюцца браць удзел апазіцыйныя палітычныя партыі. "Наўдзел гэтых партый у дыялогу выклікае шкадаванне, — сказаў ён. — Але запрашэнне далучацца да дыялога застаецца ў сіле. Нам вельмі не хапае іншых, альтэрнатыўных пунктаў гледжання, якія могуць прад'явіць апазіцыйныя сілы".

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

● **А як жа з клятвай Гінакрата?****Халатнасць у белым халаце**

Незвычайная крымінальная справа ў хуткім часе будзе разглядацца ў Віцебскай вобласці.

Транспартная пракуратура Віцебскай вобласці завяршыла расследаванне крымінальнай справы, узбуджанай супраць фельчара медыцынскага пункта адной з чыгуначных станцый. Фельчар абвінавачваецца ў тым, што на працягу 7 гаўдзін не аказала неабходнай медыцынскай дапамогі хвораму пасажыру. У выніку пасажыр памёр ад інсульту.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

● **Актуальна****Чаму ў Беларусі ў апошнія гады гіне ўсё больш маладых мужчын?**

Сардэчна-сасудзістыя захворванні — расплата за наш лад жыцця.

У Беларусі з захворваннямі сэрца і сасудаў звязана сёння кожная другая смерць: у структуры прычын агульнай смертнасці насельніцтва сардэчна-сасудзістая паталогія займае ўжо 51,9 працэнта. Кожны год хваробы сэрца забіраюць жыццё амаль 70 тысяч беларусаў. 16 тысяч чалавек паміраюць штогод ад раптоўнай каранарнай недастатковасці. У апошнія гады раптоўна паміраюць усё больш маладых мужчын. "Лідзіруе" сардэчна-сасудзістая паталогія і сярод прычын першаснага выхаду на інваліднасць (40,2 працэнта), прычым кожны чацвёрты інвалід з сардэчна-сасудзістай паталогіяй выходзіць на інваліднасць яшчэ ў працаздольным узросце.

Найбольш распаўсюджанымі сардэчна-сасудзістымі паталогіямі застаюцца на сённяшні дзень гіпертанічная хвароба і ішэмічная хвароба сэрца. Як сведчаць даныя эпідэміялагічных даследаванняў, павышаны артэрыяльны ціск мае на сённяшні дзень практычна кожны пяты жыхар нашай краіны, і прыкладна 11-13 працэнтаў маюць ішэмічную хваробу сэрца (найбольш схільныя да сардэчных захворванняў — мужчыны). Між тым,

буйныя медыцынскія даследаванні двух апошніх дзесяцігоддзяў даказалі непасрэдную сувязь павышанага артэрыяльнага ціску з развіццём такіх цяжкіх захворванняў, як інфаркт міякарда, інсульт і ныркавая недастатковасць. Інакш кажучы, атэрыяльная гіпертанія з'яўляецца глебай, на якой развіваецца большасць сардэчна-сасудзістых паталогій.

Па словах галоўнага кардыёлага Міністэрства аховы здароўя РБ Мікалая Манакі, высокі прафесіяналізм спецыялістаў рэспубліканскай кардыялагічнай службы дазваляе сёння рабіць самыя складаныя аперацыі на адкрытым сэрцы. У год на базе БелНДІ кардыялогі робіцца да 300 такіх аперацый, а на наступны год, пасля ўвядзення ў строй новага аперацыйнага модуля, з явіцца магчымасць павялічыць іх колькасць да 1,5 тысячы. Цяпер у чарзе на аперацыю стаяць 5-6 тысяч хворых. Сярэдні кошт адной аперацыі — 2 тысячы долараў ЗША, але для беларусаў аперацыі на сэрцы робяцца бясплатна.

І ўсё ж такі, як упэўнены спецыялісты, прафілактыка сардэчна-сасудзістай паталогіі куды больш танная, чым яе лячэнне. Пачынаючы з 1999 года, ў Беларусі пачала рэалізоўвацца Дзяржаўная праграма кардыялогі, якая ставіць перад сабой мэту

— найперш стабілізаваць у краіне сардэчна-сасудзістую захворваемасць, а затым пачаць яе зніжаць.

Аб прычынах пастаяннага росту сардэчна-сасудзістай паталогіі вельмі дакладна выказаўся вядомы ва ўсім свеце кардыёлаг Уайт: "Хваробы сэрца ва Узросце да 80 гадоў — гэта не гасподняя кара і не памылка прыроды. Гэта памылка самога чалавека".

Па-першае, развіццю сардэчна-сасудзістай паталогіі спрыяе нерэацыянальнае харчаванне, уласцівае ўсім беларусам: напрыклад, у жыхароў сталіцы колькасць спажываемых жывёльных тлушчаў займае ў сутачнай каларыйнасці да 45 працэнтаў пры норме не больш за 30. За гэта чалавек расплачваецца парушэннямі халестэрынавага абмену, атэрасклерозам, інфарктам і інсультам. Існуе нават тэрмін "банкетны інфаркт": такія інфаркты могуць развівацца ў людзей прама ў працэсе або адразу пасля банкету, фурштэта. І проста "добрых пасадзелак". Па-другое, беларусы спажываюць вельмі шмат солі. Па-трэцяе, злоўжываюць курэннем і алкаголем. У 10 працэнтах маладых мужчын — павышаны ціск, які звязаны непасрэдна са злоўжываннем алкаголем.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Беларуская вёска: шлях да крызісу

Доктар гістарычных навук Анатоль Сарокін вось ужо звыш 30 гадоў даследуе праблемы аграрнай гісторыі Беларусі XX стагоддзя. Нядаўна на суд чытачоў і калег-навукоўцаў ён прапанаваў грунтоўнае даследаванне "На ростанях айчынай гісторыі. Беларуская вёска: ад Дзяткі да Кодэкса аб зямлі (1917-1990-я гады)".

Не будзе перабышваннем: над загаданай манаграфіяй Анатоль Мікалаевіч працаваў не адно дзесяцігоддзе. "Рассяляванне" вёскі заняло ў нашай гісторыі не адно дзесяцігоддзе. Гвалтоўная калектывізацыя, раскулачванне, высілкі ў Сібір, іншыя рэгіёны, расстрэлы — гэта, як вядома, было названа перамогай калгаснага ладу, сацыялістычнай рэканструкцыяй народнай гаспадаркі... А яшчэ ж мелі месца зборы невялікай колькасці падаткаў (у тым ліку і натуральных), неймаверна нізкія закупачныя цэны, адмаўленне ў выдачы сялянам пашпартоў, што, слуха падрэсцівае А. Сарокін, запрыгоніла вясцоўцаў не

горш, чым абшчына. Тыя рэпрэсіі, самыя розныя формы пакарання селянін трымаў! Хоць сама вёска не прымала (як, дарчы, не прымае і зараз!) гэты працэс: мы маем сёння прыклады таго неспрыянага — які даводчы выклікаў з боку вясцоўцаў, так скрытага, практычна нябачнага, нявыяўленага і не "ацэнанага" сабатажу... І было гэта не толькі ў клятвы-пераклятыя 20-50-я гады, а і пазней, у 70-80-я. На жаль... Адны не хацелі тое бачыць, прымаць меры па выпраўленню сітуацыі, другім, што называецца, проста было да таго... А ў выніку мы і маем тое, што маем...

Правільную, аб'ектыўную выснову робіць Анатоль Сарокін: "Вольны развіццё беларускай вёскай вёскі пераконаўча паказвае: слабая эканамічная матывацыя працы сялян была і застаецца найбольш уразлівым звязаным аграрнай палітыкі і асноўнай прычынай цяперашняга глыбокага крызіснага стану сельскай гаспадаркі. Як высвятляецца, шматлікія спробы вырашыць гэту праблему заканчваліся няўдачай таму,

што яны не закраналі глыбінных асноў фарміравання сапраўднай матэрыяльнай і маральнай зацікаўленасці сялян у сваёй працы. Размова ідзе аб забеспячэнні іх эканамічным і сацыяльным інтарэсамі як уласных сродкаў і вынікаў вытворчасці, поўнай грамадскай свабоды, устаўленні эканамічна справядлівага тавараабмену паміж горадам і вёскай".

Падзенне сельскагаспадарчай вытворчасці Рэспублікі Беларусь, на вялікі жаль, не спыняецца. Разладжана крыжовіца-фінансавая сістэма калгасаў і саўгасаў, катастрофічна змяняецца вытворчасць прадукцыі харчавання, старэюць вытворчыя фонды, зніжаецца ўрадлівасць глебы, бяднеюць самі вясцоўцы... Ідзем у нікуды?! Кніга ж паказвае яскрава і пераканаўча, якім шляхам мы прыйшлі туды... Аднак, не сумненна, яе галоўнай вартасцю з'яўляецца тое, што аўтар паказвае шлях, які адтуль, дзе мы знаходзімся, можна (і трэба!) выйсці.

Анатоль МЯСНІКОЎ.

● **Ці варта курыць?****Штогод ад хвароб, звязаных з курэннем, у Беларусі памірае каля 15 тысяч чалавек**

Ад 15 да 16 тысяч чалавек штогод паміраюць ад хвароб, звязаных з курэннем. Не можа расставіць з такой шкоднай прывычкай амаль папаве дарослага насельніцтва рэспублікі. Наўхільна расце і колькасць дзяцей, якія жадаюць паспрабаваць гэты "забаронны плод" ужо ў раннім узросце. На сённяшні дзень курыць прыкладна 30-40 працэнтаў падлеткаў. Паводле прагнозаў спецыялістаў, да 2020 года курэнне можа стаць вядучай прычынай сярод іншых, якія прыводзяць да смертнага выхodu.

Тым самым медыкі зноў спяшаюцца нагадаць аб тым, што "тытунь забівае. Не дай сябе абдурыць!" Менавіта гэтыя словы сталі дэвізам сёлетняга міжнародна-

га дня без тытуню, які штогод праводзіцца 31 мая пад эгідай Сусветнай арганізацыі аховы здароўя.

Несудзішальны і той факт, як адначасна прэс-канферэнцыі, прымеркаваныя да гэтага дня, намеснік міністра аховы здароўя Валерый Філонаў, што жаданне зацягнуцца хоць раз часта абуджаецца праз рэкламу, пераканаўча гучаць довады медыкаў. Любы тытунь, незалежна ад сорту і ўтрымання ў ім нікаціну і смол, шкодны. Гэта той жа наркотык, які можа выклікаць залежнасць.

Наталля БЯГУН.

Ходзяць чуткі, што... 5-гадовы грамадзянскі шлюб "робіць" людзей законнымі жонкай і мужам?..

Пагалоска на гэту тэму мае доволі практычны аспект. Сёння ў новым

Жыллёвым кодэксе існуе 29-ы артыкул. Апошняй пастановай пленума Вярхоўнага суда РБ гэты артыкул тлумачыцца такім чынам, што грамадзяне, якія жывуць у грамадзянскім шлюбе і вядуць агульную гаспадарку на працягу пяці гадоў, могуць быць праз суд прызнаны членамі сям'і. Калі мужчына або жанчына ўвесь гэты час жылі ў сваёй другой палавіны без прапіскі, то зараз яны ўжо будуць мець правы на гэта жыллёвае памішканне. Праўда, сама норма "могуць быць" мае на ўвазе, што калі суд дае дазвол на прапіску або не, ён будзе ўлічваць правы абодвух бакоў. З другога боку, гаспадар жылыя можа папярэдне абараніць сябе ад гэтых непрыемнасцяў. Дзеля гэтага трэба заключыць з другім бакам пагадненне, дзе зазначыць, што жыць у кватэры ён можа, але правы на гэтае жыллё мець не будзе. Каханне каханнем, а жыллё... гэтак ужо сур'ёзна.

Сяргей КУРКАЧ.

ПРОГРАММА ТЕЛЕВИДЕНИЯ

ПОНЕДЕЛЬНИК,
19 июня

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь.
9.00, 9.10, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Новости.
8.35 Резонанс.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.50 Здоровье.
10.15 Мультфильм.
10.35 Теленавигатор.
11.15 «Все мои дети».
12.00 «Судьба человека».
Д.Лавыцкий.
12.30 Музыка без границ.
13.10 «Этот негодяй Сидоров». Худ. фильм для детей.
14.12 «Встречи в России». Фестиваль русских театров стран СНГ и Балтии в Санкт-Петербурге.
15.10 Мультфильм.
15.40 Док. экр. «Земля, земляники, земляники».
16.05 «Добрый день, хозяйка!» Телеочерк о главном психолого-психиатрическом НИИ туберкулеза РБ И. Лавровой.
16.35 Авто-парк.
16.45 Премьера песни.
17.10 Док. экр. «Благочестие. Деревянное зодчество Беларуси».
17.35 «А музыка звучит...»
18.00 Док. сериал «Исторические расследования». «Русская трагедия». Фильм 1-й.
18.40 МСН.
19.20 Политические диалоги.
19.55 «Все мои дети».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 «Судисея команды Кухто».
22.25 Молодежная драма «Покажи мне любовь».
23.50 Третий тайм.
0.30 Криминальная хроника.
0.35 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм Белорусского телевидения. «Полет Орла». Часть 1-я.

ОРТ
15.10... До шестнадцати и старше.
15.45 Вкусные истории.
16.00 «Вавилонская башня». Сериал.
17.00, 0.40 Новости.
18.00 Луи де Фюнес в комедии «Не пойман — не вор».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Док. детектив. Торговцы живым товаром. Дело 1999 года.
21.30 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Англии — Сборная Румынии. Прямой эфир из Белгии.
23.55 «Кинотавр» в «Тихом доме».
24.00 Фильм «Пролетка по американскому кино с Мартином Скорсезе» — 1.

РОССИЯ
16.00, 19.00 Вести.
17.15 «Тайны тысячелетия».
17.25 Телепроект «Монахини в бегах».
18.25 «Круглая дата». Генриетта Яновская.
18.45 «Дикий ангел». Телесериал.
21.30 Футбол. Чемпионат Европы-2000. Италия — Швеция (В перерыве — Вести).
23.45 «Футбол + ТВ».
0.15 «Джунгли в бейсболе».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Это было время гигантов». Худ. фильм.
13.10 Балет. И. Штрауса.
13.45 «Каникулы в Простоквашино».
14.00 Архангельское: музыка для глаз.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 «На крыше с Автором».
16.00 «Судисея команды Кухто».
16.05 «Реквием». Скульптор В. Сидур.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Независимое расследование.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Вечер в «Итогах».
12.45 Куклы.
13.25 Детектив «Каменская. Смерть и немного любви».
13.25 Герой дня без галстука.
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 «Граф Монте-Кристо» Худ. фильм.
19.55 Совершенно секретно.
21.50 Сериал «Трое».
22.50 Сегоднячко.
23.30 Сегодня в полночь.
0.00 «Антропология».

«МОГИЛЕВ-1» НА БТ
13.10 Пунктир.
13.40 Видеоорган.
14.00 Мультфильм.

«МОГИЛЕВ-1»
6.30, 7.10 «Ранехонько».
7.00 «Астро-дайджест».
8.05 «Саманта». Телесериал.
8.55 «Сейлормун/Луна в матроске». Мультфильм.
9.20 «Клюква в сахаре». Комедия.
16.30 «Сыщики-любители экстра-класса». Телесериал.
17.25 «Дикое племя Китая». Док. сериал.
17.55 «Праздник в Вашем доме».
19.00 Тяжелый день.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в Вашем доме».
20.45 «Планы». Худ. фильм.
22.20 Астро-дайджест.
22.25 «Агент национальной безопасности-2». Детектив.

ВТОРНИК,
20 июня

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь.
9.00, 9.10, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.35 Новости.
8.10 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.15 Детский экран. «Нахаленок». Корот. худ. фильм.
10.10 «На волне взаимопонимания».
11.10 «Все мои дети».
11.55 «Одиссея команды Кухто».
12.25 Третий тайм.
12.30 Музыка к 100-летию со дня рождения писателя К. Чорного.
13.10 «Встречи в России». Фестиваль русских театров стран СНГ и Балтии в Санкт-Петербурге.
14.10 Туберкулез.
14.30 Беззвучие.
15.15 Мультфильм.
16.05 Док. экр. «Я, Пятый форд, свидетельствую...».
16.25 «Спасительная сущность».
17.10 «Неизвестная Айседора». Музыкальный фильм.
17.43 Хозяйкина лига.
18.05 МСН.
18.18 Док. сериал «Исторические расследования». «Русская трагедия». Фильм 2-й.
19.15 «Тош-шоу «Будни»».
20.00 «Все мои дети».
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Военная киноповесть «Долгие версты войны» — 1-я серия.
23.05 Музыкальный салон с Э. Зверской.
23.45 Криминальная хроника.
23.50 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм Белорусского телевидения. «Полет Орла». Часть 2-я.

ОРТ
13.30 «Вместе».
14.00, 17.00, 23.40 Новости.
16.25 «Невероятные приключения Джони Квеста».
14.45 «Царь горы».
15.10... До шестнадцати и старше.
15.45 Вкусные истории.
16.00 «Вавилонская башня». Сериал.
17.00 Маски-шоу.
18.00 Экстремальные роды.
18.15 Комедия «За двумя зайцами».
18.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Док. детектив. Торговцы живым товаром. Дело 1999 года.
21.30 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Англии — Сборная Румынии. Прямой эфир из Белгии.
23.55 «Кинотавр» в «Тихом доме».
24.00 Фильм «Пролетка по американскому кино с Мартином Скорсезе» — 1.

РОССИЯ
7.00, 8.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.20, 1.45 «Джунгли в бейсболе».
8.35 «На заднем парте».
8.45 «Черный пират».
9.10 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
10.35 «Тайны тысячелетия».
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 «Траж».
18.45 «Дикий ангел». Телесериал.
21.30 Футбол. Чемпионат Европы-2000. Португалия — Франция (В перерыве — Вести).
23.45 «Футбол + ТВ».
0.15 «Джунгли в бейсболе».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Это было время гигантов». Худ. фильм.
13.10 Балет. И. Штрауса.
13.45 «Каникулы в Простоквашино».
14.00 Архангельское: музыка для глаз.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 «На крыше с Автором».
16.00 «Судисея команды Кухто».
16.05 «Реквием». Скульптор В. Сидур.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Независимое расследование.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 «Личное дело судьи Ивановой». Худ. фильм.
13.30 Сериал «Трое».
14.25 «Судисея команды Кухто».
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 Худ. фильм «Граф Монте-Кристо».
19.55 «Пас народа».
21.50 Сериал «Трое».
22.50 Сегоднячко.
23.30 Сегодня в полночь.
0.00 «Антропология».

«МОГИЛЕВ-1» НА БТ
14.10 Тяжелый день.
14.30 «Могилевщина православная».

«МОГИЛЕВ-1»
6.30, 7.10 «Ранехонько».
7.00 «Навны ранцы».
8.05 «Саманта». Телесериал.
8.55 «Сейлормун/Луна в матроске». Мультфильм.
9.20 «Агент национальной безопасности-2». Детектив.
16.30 «Сыщики-любители экстра-класса». Телесериал.
17.25 «Фантастические существа». Док. сериал.
17.55 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в Вашем доме».
20.45 «Только ты». Сериал.
21.35 Астро-дайджест.
21.40 «Основные цвета». Трагедия.

СРЕДА,
21 июня

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь.
9.00, 9.10, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Новости.
8.15 «Сегодня с вами...».
8.40 Потребительская корзина.
9.15 «Дикое племя Китая». Корот. худ. фильм.
10.10 Мультфильм.
10.35 Компьютерный полигон.
10.55 Зорная рогатка.
11.10 «Все мои дети».
11.50 Тош-шоу «Будни».
12.35 «Мой родной кут». Телеочерк к 95-летию со дня рождения поэта П. Бровки.
13.15 Видимо-невидимо.
14.25 Тош-шоу «Караголь».
15.10 «Таинственный мир Алекса Мак-2».
15.35 «Х х х».
16.05 ТВ — школе.
16.30 «Я песней живу». К юбилею заслуженной артистки Республики А. Приходько.
17.10 «Павлинка». Док. фильм.
17.30 «Макаенка 9».
18.03 МСН.
18.45 МСН.
19.15 Лотерея «Топола».
19.25 «Наши песни». Авторский фильм А. Приходько.
19.55 «Все мои дети».
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 «Долгие версты войны». Худ. фильм. 2-я серия.
23.00 Корольская охота.
23.45 Футбол. Чемпионат Республики Беларусь. «Неман-Беларусь» (родно) — «Динамо» (Минск). 2-й тайм.
0.30 Криминальная хроника.
0.35 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм Белорусского телевидения. «Полет Орла». Часть 3-я, заключительная.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.45 Новости.
8.20 «Вавилонская башня». Сериал.
9.20 Маски-шоу.
9.50 «Чтобы помнили...».
10.30 Сериал «Лето наших надежд».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 «Невероятные приключения Джони Квеста».
14.45 «Царь горы».
15.10... До шестнадцати и старше.
15.45 Вкусные истории.
16.00 «Вавилонская башня». Сериал.
17.00 Маски-шоу.
18.00 Экстремальные роды.
18.15 Комедия «За двумя зайцами».
18.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Док. детектив. Торговцы живым товаром. Дело 1999 года.
21.30 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Англии — Сборная Румынии. Прямой эфир из Белгии.
23.55 «Кинотавр» в «Тихом доме».
24.00 Фильм «Пролетка по американскому кино с Мартином Скорсезе» — 2.

РОССИЯ
7.00, 8.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.20, 1.45 «Джунгли в бейсболе».
8.35 «На заднем парте».
8.45 «Черный пират».
9.10 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
10.35 «Тайны тысячелетия».
17.20 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 Сам себе режиссер.
19.45 «Дикий ангел». Сериал.
21.30 Футбол. Чемпионат Европы-2000. Франция — Голландия (В перерыве — Вести).
23.45 Футбол. Чемпионат Европы-2000. Словакия — Норвегия.

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Это было время гигантов». Худ. фильм.
13.10 Балет. И. Штрауса.
13.45 «Каникулы в Простоквашино».
14.00 Архангельское: музыка для глаз.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 «На крыше с Автором».
16.00 «Судисея команды Кухто».
16.05 «Реквием». Скульптор В. Сидур.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Независимое расследование.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 «Личное дело судьи Ивановой». Худ. фильм.
13.30 Сериал «Трое».
14.25 «Судисея команды Кухто».
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 Худ. фильм «Граф Монте-Кристо».
19.55 «Пас народа».
21.50 Сериал «Трое».
22.50 Сегоднячко.
23.30 Сегодня в полночь.
0.00 «Антропология».

«МОГИЛЕВ-1»
6.30, 7.10 «Ранехонько».
7.00 «Навны ранцы».
8.05 «Саманта». Телесериал.
8.55 «Сейлормун/Луна в матроске». Мультфильм.
9.20 «Агент национальной безопасности-2». Детектив.
16.30 «Сыщики-любители экстра-класса». Телесериал.
17.25 «Мир скорости». Телесериал.
17.55 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в Вашем доме».
20.45 «Только ты». Сериал.
21.35 Астро-дайджест.
21.40 «Основные цвета». Трагедия.
21.50 Спорт планеты.

ЧЕТВЕРГ,
22 июня

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь.
9.00, 9.10, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.15 Новости.
8.10 «Война в музыке».
8.40 Потребительская корзина.
8.35 Потребительская корзина.
8.53 Выпускной экзамен по физике за курс средней школы.
9.10 Корольская охота.
9.40 Детский экран. «Зимородок». Худ. фильм.
10.10 «Все мои дети».
11.55 «Наши песни».
12.25 Наш край. К 100-летию со дня рождения краеведа Николая Касперовича.
12.45 Док. экр. «Святые белорусской земли. Брестская крепость».
13.10 Худ. фильм «Верность».
14.30 «У каждого была своя война...» Телеочерк.
15.15 «Таинственный мир Алекса Мак-2».
15.40 «Дебют». Короткометражный худ. фильм.
16.10 «Легендарный командир». Телеочерк о Герое Советского Союза Г. Павловском.
16.35 Г. Вагнер. Вокально-симфоническая поэма «Вечно живые».
17.10 Арсенал.
17.35 Усадьба.
18.00 Сериал «Сити».
18.15 МСН.
19.15 «Премьера». ТО «Телефильм» представляет: док. фильм «Паззлов».
19.45 Короткометражный худ. фильм.
20.00 «Все мои дети».
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 «Долгие версты войны». Худ. фильм. 3-я серия, закл. 22.55 Фестиваль солдатской песни.
0.25 Криминальная хроника.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости.
8.20 «Вавилонская башня». Сериал.
9.20 «Каламбур».
9.50 В мире животных.
10.30 Сериал «Лето наших надежд».
13.30 «Вместе».
14.20 «Невероятные приключения Джони Квеста».
14.45 «Царь горы».
15.10... До шестнадцати и старше.
15.45 Вкусные истории.
16.00 «Вавилонская башня». Сериал.
17.00 Маски-шоу.
18.00 Экстремальные роды.
18.15 Комедия «За двумя зайцами».
18.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Шпионский триллер «Завещание Холмса».
23.05 «Собрание заблуждений».
23.50 «Пролетка по американскому кино с Мартином Скорсезе» — 3.

РОССИЯ
7.00, 8.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.20, 0.45 «Джунгли в бейсболе».
8.35 «На заднем парте».
8.45 «Черный пират».
9.10 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
10.35 «Тайны тысячелетия».
17.20 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 День памяти и скорби. «Секретный батальон».
19.45 День памяти и скорби. Худ. фильм «Общее задание». 1-я и 2-я серии.
22.35 Худ. фильм «У опасной черты» (возвращение Зигфрида). Док. фильм.
1.00 Чемпионат Европы по футболу-2000. Итоги дня.

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Это было время гигантов».
12.05 Полночь Г. Веняковского.
12.20 «Василий Теркин». Исп. фильм О. Табака. 1-я часть.
13.45 «Василий Теркин». 2-я часть.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 «У Шекспира». Программа А. Аниксина.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Путешествия натуралиста.
8.30 Служба спасения.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Худ. фильм «Воскресший папа».
13.30 «Забитый попек».
14.20 Без рецепта.
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 «Граф Монте-Кристо» Худ. фильм. Заключ. серия.
19.55 «О, счастливицы».
21.50 Премьера НТВ. «Забитый попек».
22.50 Сегоднячко.
23.25 Сегодня в полночь.
23.50 «Антропология».

«МОГИЛЕВ-1»
6.30, 7.10 «Ранехонько».
7.00 «Навны ранцы».
8.05 «Саманта». Телесериал.
8.55 «Сейлормун/Луна в матроске». Мультфильм.
9.20 «Паданье». Худ. фильм.
16.30 «Их жизни женщины».
17.00 «За гранью возможности».
17.45 Мультфильм.
18.00 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в Вашем доме».
20.45 «Только ты». Сериал.
21.35 Астро-дайджест.
21.40 «Отряд». Худ. фильм.

ПЯТНИЦА,
23 июня

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь.
9.00, 9.10, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.35 Новости.
8.10 Доброе утро, Беларусь!
8.10 Документальный экр. «Этот. Возвращения».
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Детский экран. «С роботами не шутят». Худ. фильм.
10.15 Мультфильм.
10.45 Телебарометр.
11.10 «Все мои дети».
11.55 Премьер-парад.
12.20 Сделано в Беларуси.
12.35 Усадьба.
13.15 «Аннотации глазки и барские ласки». Худ. фильм.
14.25 Бон тон.
15.10 «Таинственный мир Алекса Мак-2».
15.45 Мультфильм.
15.55 Регион.
16.10 «Риск-версия».
16.40 Телебарометр.
17.15 «Марсово поле».
17.35 Наш край.
18.00 Сериал «Сити».
18.15 «Москва — Минск».
18.40 МСН.
19.20 Премьер-парад.
19.50 «Все мои дети».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Открытие Международного фестиваля «Могилевская музыкальная весна-2000».
0.10 Беззвучие.
0.45 Криминальная хроника.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20 Новости.
8.20 «Вавилонская башня». Сериал.
9.20 «Каламбур».
9.50 В мире животных.
10.30 Сериал «Лето наших надежд».
13.30 «Вместе».
14.20 Мультяшка.
14.45 КВН - 2000.
17.30 Дженгльмен-шоу.
17.55 Человек из закона.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Коломбо в детективе «Конспираторы».
22.35 Песня года.
23.35 Худ. фильм «Богатые и знаменитые».

РОССИЯ
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20, 0.15 «Джунгли в бейсболе».
7.35 Семейные новости.
8.35 «Удеса в решетке».
8.45 Москва — Минск.
9.10 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
10.35 «Тайны тысячелетия».
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 «Городок».
19.45 Боевик «Мафия бес-смертна».
21.35, 22.30 «Панорама».
23.15 Фильм Павла Лунгина «Луна-парк».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Это было время гигантов».
12.05 Полночь Г. Веняковского.
12.20 «Василий Теркин». Исп. фильм О. Табака. 1-я часть.
13.45 «Василий Теркин». 2-я часть.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 «У Шекспира». Программа А. Аниксина.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Путешествия натуралиста.
8.30 Служба спасения.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Худ. фильм «Воскресший папа».
13.30 «Забитый попек».
14.20 Без рецепта.
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 «Граф Монте-Кристо» Худ. фильм. Заключ. серия.
19.55 «О, счастливицы».
21.50 Премьера НТВ. «Забитый попек».
22.50 Сегоднячко.
23.25 Сегодня в полночь.
23.50 «Антропология».

«МОГИЛЕВ-1» НА БТ
14.25 «Откровенно...».
14.45 Мультфильм.

«МОГИЛЕВ-1»
6.30, 7.10 «Ранехонько».
7.00 «Навны ранцы».
8.05 «Саманта». Телесериал.
8.55 «Сейлормун/Луна в матроске». Мультфильм.
9.20 «Паданье». Худ. фильм.
16.30 «Их жизни женщины».
17.00 «За гранью возможности».
17.45 Мультфильм.
18.00 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в Вашем доме».
20.45 «Только ты». Сериал.
21.35 Астро-дайджест.
21.40 «Отряд». Худ. фильм.

СУББОТА,
24 июня

БТ
7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.05 Сущность.
8.30 Усадьба.
9.00, 15.00, 19.00 Новости.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.55 «Все нормально, мама!»
10.25 «Одиссея команды Кухто».
10.55 Компьютерный полигон.
11.15 Вершина мира.
11.40 Столица.
11.55 Мультфильм.
12.35 Книгосбор.
13.10 Сфера. Научно-популярная программа.
13.40 Око.
14.00 МСН.
14.15 Сделано в Беларуси.
14.30 Познай себя.
15.15 МСН.
16.10 Конный спорт. Международный турнир по троеборью.
16.30 Олимп.
16.50 «Тош-шоу «Будни»».
17.45 «Купальцы: взгляд через время». Телеочерк к 80-летию Национального академического театра им. Я. Купалы.
17.55 «Земляки».
19.15 Из достояния источников.
19.35 Песню берите с собой.
20.25 «Багряная трава». Короткометражный худ. фильм.
21.00 Панорама.
21.35 «Христосфор».
22.10 «Мое дело — телаче».
23.40 Премьера песни.
23.50 Видимо-невидимо.

ОРТ
7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря.
7.25 «Все путешествия команд».
8.10 «Утренняя почта».
8.15 «Ералаш».
8.25 Игры, гармонь любимая
9.30 Док. детектив. Торговцы живым товаром. Дело 1999 года.
10.00 «С легким паром!».
10.30 Утренняя почта.
11.00 Острокожыйный фильм «Отряд».
13.00 В мире животных.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Сериал «Орел».
15.05 Сердце чувства.
15.45 «Время футбола».
20.00 Время.
20.45 Коломбо в детективе «Конспираторы».
22.35 Песня года.
23.35 Худ. фильм «Богатые и знаменитые».

РОССИЯ
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20, 0.15 «Джунгли в бейсболе».
7.35 Семейные новости.
8.35 «Удеса в решетке».
8.45 Москва — Минск.
9.10 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
10.35 «Тайны тысячелетия».
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 «Городок».
19.45 Боевик «Мафия бес-смертна».
21.35, 22.30 «Панорама».
23.15 Фильм Павла Лунгина «Луна-парк».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Это было время гигантов».
12.05 Полночь Г. Веняковского.
12.20 «Василий Теркин». Исп. фильм О. Табака. 1-я часть.
13.45 «Василий Теркин». 2-я часть.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 «У Шекспира». Программа А. Аниксина.

Летняя нататкі

Чырвона ягада ў лес заманіла

Прышло лета — пара адпачынаў і збору суніц, маліны ды іншых лясных ласунаў.

Хадзіце ў лес. Ведайце: маліна любіць вільготныя, цяністыя мясціны. На палянах, лясных высеках, па берагах рэк звычайна знаходзіш цэлыя зараснікі малініку.

Маліна — вельмі коўлая ягада, збіраць яе трэба вельмі асцярожна, каб не пацёрці. Маліна вельмі смачная — сакавітая, салодкая, з прыемным непаўторным водарам. Я люблю ласавацца гэтай ягадай, а ў зімовыя маразы — варэннем з яе. Гэта лярства: ад сардэчных няўгод і прастуды.

Суніцы не менш карысныя. Іх знойдзеш у сухіх хвойных і лісцевых лясах, на кочках каля лесу. А якая прыгажосць! Іншы раз знойдзеш кочку, якая нібы полымем ахоплена! І такі водар стаіць наўкола!

Збіраць суніцы лепш у сухое надвор'е. Бо і на калені прыходзіцца стаць, яе збіраючы.

Каб назапасіць здароўя на ўсю зіму, трэба летам уволью наядацца суніц свежых, а ў запас нарыхтоўваць варэнне. Для яго прыгатаўлення і цукру трэба няшмат.

Некаторы час я жыў і працаваў у вёсцы Бялая Дуброва, што на беразе Бесэдзі. Бачу нека — суседзі вёдрамі носяць з лесу 3-4 ракі маліну і воззяць на базар. Захацелася і мне маліны. Параіўся з суседзямі, і тыя падказалі мне, дзе яе збіраць.

І вось мы з сяброўкай на матацыкле, прыхапіўшы 2 маліраваныя вядры, пераправіўшыся праз раку, падаліся ў Панькаўскія гушчары. Едзем па сцяжынцы, а навокол — столькі малініку... І вось чуд: амаль на сцяжынцы сядзяць мядзведзіха з маленькім мядзведзям. І ядуць маліну!

Калі мы ўжо амаль пад'ехалі да ласуноў, мядзведзіха гучна раўкнула і перамётамі пакрычыла ў глыбіню ляснога гушчару. Маленькі мядзведзятка, азграючыся, хуценька падыбаў за ёю.

Мы яшчэ крыху праехалі і натрапілі на зусім некрануты нікім малінік, палючы чырванню спелых ягад. За якіхось гадзіну мы напоўнілі вёдры сакавітымі ягадамі і задаволеныя вярнуліся да хаты.

Наш апавяд аб суседзях з мядзведзям не здзіўляюча. Скажыце, што ў Беладубраўскіх дубравах і ў Панькаўскіх сасновых барах гэтыя звары — ня рэдкасць. Яны тут жывуць і маюць зімовыя барлогі.

Зараз, бываючы ў салоне чыгуначнага вакзала ў Клімавічах, я люблюся малюўчай карцінай: мядзведзіца корміць мядзведзятка малінай. Таленавіты мастак так рэалістычна перадаў гэтую сцэну. Якая руплівая маці — корміць сваё дзіцяці салодкай малінай!

У цяперашні час я едзь на ягады ў Забальшыньскія лясы, што ў Хоцімскай раёне. У вёсцы Забальшыня ёсць і віны завод, які вырабляе з лясных ягад віно "Лясны водар". Я каштаваў яго. Спадабалася. Яно карысна для здароўя. Звычайна я заходжу ў вёску Такіёўка, што непадалёк ад Забальшыня... Начую ў беларускай пані Соні Мядзведзёўскай, якая мае свой невялікі "маёнтак" і нямамы надзел зямлі-карміліцы, на якой яна вырошчвае бульбу і добрую агародніну, чым яна мяне корміць, і частуе ягадным віном і настойкамі.

Раніцай яна вядзе мяне ў лясны гушчар, дзе я ласуюся суніцамі, малінай, чарніцамі...

Зараз, калі ўжо спеюць ягады ў лесе, я настойліва запрашаю маладую чарнявую суседку, студэнтку апошняга курса ўніверсітэта, паехаць са мною ў лес па маліну, але Света аднекаваеца, кажучы, што ўжо занадта стары, каб збіраць з ёю маліну. І мне з гэтай нагоды ўспамінаюцца вершы нашага таленавітага паэта Максіма Багдановіча:

"Маладыя сады, маладыя жадаванні,
Ні нуды, ні бяды,
Толькі шчасце каханья..."

Георгі ГУРЫНОВІЧ,
пенсіянер,
г. Клімавічы.

Зялёная аптэка

Лопух большой

Этот широко распространенный сорняк в народе зовется "дзядоўнік", дзяды, оказывається, — очень полезное растение.

Корни-первогодки лопуха съедобны. Их можно есть сырыми, вареными, печеными и жареными, класть в супы вместо картофеля, добавлять в котлеты и лепешки.

В народной медицине корень лопуха большого (20 г сухих корней — на 200 г кипятка) по 1/3 стакана 3 раза в день пьют при подагре, ревматизме, сахарном диабете, желчекаменной и мочекаменной болезнях, гастрите, язвенной болезни желудка и 12-перстной кишки, геморрое, кожных заболеваниях (экземах, угрях, лишаях, фурункулезе), эксудативном диатезе, отеках, наличии гливост. Отваром корня моют два раза в неделю голову для укрепления и улучшения роста волос. При ревматизме отвар корней лопуха применяют в виде согревающего компресса на все туловище. Из свежих листьев делают компрессы на пораженные суставы и припухшие места. Больного с высокой температурой обкладывают свежими листьями лопуха.

К стертым стопам ног при тяжелых и длительных переходах достаточно приложить листья лопуха и поддержать несколько минут и ноги не болят. Не ноют, готовы продолжить путь. Любопытно, что в старину невестам, не сумевшим сохранить девственность до брака, знахари советовали употребить лопуховое сырое корня лопуха, и это часто помогало избежать неприятных выяснений со стороны мужа.

А в селах при сборе лопуха пели песню, которая не только помогала в работе, но и была заговорной. Да и лечебный эффект тогда выше, считали знахари.

"Корнями лопуха лицо смой — будешь с красотой.
На зиму их колай, ешь, да Бога вспоминай.
Вокруг жилища разведешь,
Когда захочешь, тогда возьмешь!
Ешь печеным, ешь сырым,
Были бы только помысли добрые.
Зимой чай с Лопухом попей,
Летом голову накройай,
На зиму лютую запасай.
Красивой станешь — не гордишься,
Черной работы не страшись..."

В свежем виде по пищевым и целебным свойствам корень лопуха заменяет петрушку, морковь и пастернак.

Настой листьев лопуха (мелко рубленными листьями наполняют ведро до половины и заливают водой доверху, чтобы зеленая масса была прикрыта водой, настаивают три дня, процеживают) применяют против гусениц капустной белянки, совок и моли. Обработывают растения 3-4 раза с перерывами в одну неделю.

В ветеринарии отвар корней лопуха используют для обмывания лошадей и коров при зуде кожи, лишаях, выпадении шерсти.

Корни для лечебных целей выкапывают в сентябре-октябре. Корни первого года вегетации сочные и мясистые, второго года — деревянистые и для лекарственных целей непригодны. Выкопанные корни очищают от земли, промывают в воде и отрезают надземные части у корневой шейки. Снимают кожицу, нарезают на куски 10-15 см длины, а толстые нарезают и вдоль. Сушат на открытом воздухе или в хорошо проветриваемом помещении, но не на солнце.

"БЕЛАРУСКИ ЁСХОД"

Вось і лета прайшло. Фота Валерыя БЫСАВА.

Пора заготовок стучится в дверь

ЗЕМЛЯНИКА И КЛУБНИКА

Садовая земляника и клубника — ягоды очень похожие, хотя в ботаническом отношении эти растения относятся к разным видам. Эти ягоды ценны тем, что начинают созревать в конце июня, когда нет еще других плодов и ягод.

Ягоды земляники благодаря большому содержанию железа полезны при малокровии. Они также служат

хорошим лекарством при диабете, подагре, болезнях желудка, почек и печени, как мочегонное. Листья богаты витамином С и провитамином А (каротином).

Ягоды клубники обладают более высокими вкусовыми качествами и ароматом, чем земляника. Окраска ягод более бледная, урожайность значительно ниже, чем у земляники.

В народной медицине клубника имеет такое же применение, как и земляника.

Употребляют землянику и клубнику в свежем виде и в переработанном. Из них варят варенье, приготавливают консервы, джемы, соки, ликеры, наливки и вино.

Ягоды земляники и клубники очень нежные, плохо переносят перевозку, долго не хранятся, в холодильнике могут сохраняться лишь 2-3 дня. Замороженные не теряют вкусовых качеств, аромата и полезны для диетического питания до нового урожая.

Как распорядиться урожаем

НАЛИВКА ИЗ КЛУБНИКИ И ЗЕМЛЯНИКИ

Свежесобранные ягоды перебрать, очистить от чашелистиков, отбавить недозрелые. Прозеленные дает терпкий и горький привкус наливке. Окраска должна быть интенсивной, аромат и вкус хорошо выраженными, иначе высококачественной наливки и вина не получишь.

Отобранные качественные ягоды сложить в дуршлаг, трижды погрузить в глубокий таз с водой, дать ей стечь, высыпать ягоды в бутыль, добавив сахар, завязать горлышко марлей и поставить в теплое место на 2-4 дня. Как только появятся признаки брожения наливки, марлю снять и установить в горлышко бутыли водяной затвор. Перенести бутыль в притененное место и выдерживать там под водяным затвором дней 20, пока не прекратится брожение. Выждать еще дней пять, пока наливка осветлится, затем отфильтровать ее через марлю и вату, уложенную в воронку или дуршлаг. Затем наливку разливают в подготовленные чистые

бутылки и укупоривают пробками.

На 20-литровую бутыль берут 7 кг очищенных ягод и два с половиной кг сахара. Сахар засыпают прямо поверх ягод в бутыль. Он сам постепенно растворится в соке. После сцеживания наливки остается еще ценная мезга. В нее вливают прокипяченную и охлажденную до 35 градусов воду и выдерживают 2 дня. Затем слить сок, отжать его остатки из мезги, вылить все в бутыль, добавить сахар, установить водяной затвор и выдержать в притененном теплом месте 15-20 дней, пока прекратится брожение. Дать еще несколько дней постоять для осветления жидкости. Это будет вкусное легкое вино. Его следует разлить в бутыли и укупорить пробками.

Следует как наливку, так и вино наливать в бутыли, чтобы их уровень не доходил до пробки на два сантиметра.

На 10-литровую бутыль добавлять 5 литров воды и 1,3 кг сахарного песка.

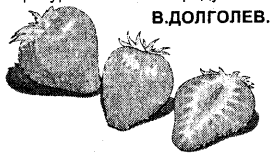
ВИНО ИЗ КЛУБНИКИ И ЗЕМЛЯНИКИ

Спелые качественные ягоды размять ложкой или березовым толкачом и поместить в большую бутыль, в воде растворить сахар и вылить этот сироп в ягодную мезгу. Причем сразу взять только половину нормы сахара. Хорошо размешать мезгу с сиропом, и поставить в притененное место бутыль при комнатной температуре. Дня через 3-4 начнется очень бурное брожение. Надо не забывать ежедневно несколько раз размешивать смесь, чтобы не появилась плесень и не началось уксусное брожение. Через 7-8 дней брожение ослабевает, тогда дается другая половина нормы сахара и устанавливается вместо водяной пробки в горло бутыли водяной затвор, и бутыль устанавливается на дальнейшее брожение. Еще через 3-4 дня сок сливают, отжимают его остатки из мезги, полученное сусло вливают в бутыль чуть выше плечек

бутыли, устанавливая водяной затвор и ставят виноматериал на тихое брожение, которое продолжается от 15 до 30 суток. Когда вино осветлится, осадки выпадут на дно, его осторожно через резиновый шланг, чтобы не взболтать осадки, разлить в бутыли и укупорить пробками. Через месяц вино приобретает свой "букет" и его можно употреблять. Если выдержка достигнет двух лет и больше — это будет уже марочное вино со своеобразным специфическим винным букетом.

Вино, чтобы не портилось, следует хранить в погребе, где температура плюс 10-12 градусов.

В.ДОЛГОЛЕВ.

Клубничный квас

Зрелую, мелкоплодную, интенсивно окрашенную клубнику сортируют, удаляя поврежденные ягоды, моют, дают стечь воде, очищают и укладывают в эмалированную кастрюлю, заливая водой (1 стакан — на 750 г клубники), нагревают до кипения, затем снимают с огня. После 10-минутной выдержки фильтруют, добавляют столовую ложку мезги, 4 чайные ложки сахара, 1 г лимонной кислоты, размешивают, снова фильтруют и разливают в подготовленные бутыли из под шампанского. В каждую бутыль кладут по 2-3 изюминки. Бутылки наполняют на 7-10 см ниже верха горлышка. Бутылки укупоривают пробками от шампанского и укрепляют мягкой проволокой или шпагатом. Выносят в холодное место для выдержки и созревания. Квас готов к употреблению через 7-10 дней. Для ускорения процесса созревания квас после укупорки выдерживают при температуре 25-27 градусов и на третий день выносят в холодное место или хранят в холодильнике. В этом случае квас готов на четвертый день.

"Беларускі Ёсход". Грамадска-палітычная і літаратурна-мастацкая газета. На беларускай і рускай мовах.

Заснавальнік — працоўны калектыў рэдакцыі.

Адрас: в.Маркаўка, Хоцімска-р-н, Магілёўская вобл., 213670. Тэлефон галоўнага рэдактара — 22-9-89.

Рэгістрацыйны N141. Падпісны індэкс — 64098.

Пункт гледжання аўтараў надрукаваных матэрыялаў можа не супадаць з пазіцыяй рэдакцыі.

За даставернасць фактаў, падзеяў, прозвішчаў і іншай інфармацыі адказваюць аўтары апублікаваных матэрыялаў.

Газета падпісана да друку ў 16 гадзін 14 чэрвеня 2000 г. Надрукавана ў Магілёўскай абласной друкарні, вул. Першамайская, 70.

Наклад 4608 ас. Аб'ём 1 друк. аркуш. Заказ № 24.

Галоўны рэдактар Васіль ДАУГАЛЕЎ.